

กระทู้ถามที่ ๑๕๔

สภาผู้แทนราษฎร

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง การขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

การขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมคนไทยทุกคน และขยายความคุ้มครองในการรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนจากระบบประกันสังคมเพิ่มเติมจากเดิม ก็จะเป็นการขยายความคุ้มครองให้ได้รับความคุ้มครองโดยถ้วนทั่ว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายความคุ้มครองในการรักษาพยาบาล ให้กับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนจากระบบประกันสังคมเพิ่มเติมจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมคนไทยทุกคนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุวโรช พะลัง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๕๔

ของ นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

เรื่อง การขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคม

ข้าพเจ้า นางอุไรวรรณ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ ๑ รัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายความคุ้มครองในการรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนจากระบบประกันสังคมเพิ่มเติมจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

การขยายความคุ้มครองประกันสังคมกรณีการรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน ขอเรียนว่า กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคมได้ศึกษาและเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาสิทธิประโยชน์และประเมินสถานะกองทุนประกันสังคม เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งอนุกรรมการฯ ที่เป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างมีความเห็นว่า สำนักงานประกันสังคม ยังไม่ควรขยายความคุ้มครองประกันสังคม กรณีเจ็บป่วยแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนในขณะนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่ประเทศกำลังประสบปัญหาเศรษฐกิจ ราคาน้ำมันสูงผิดปกติทั่วโลกจนเป็นปัญหาวิกฤต พืชผลทางการเกษตรราคาแพง ภาวะเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาสิทธิประโยชน์ให้ผู้ประกันตนในระบบให้ครอบคลุมและเพียงพอก่อน ทั้งนี้ ปัจจุบันคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสังคมและระบบสวัสดิการการรักษาพยาบาลของข้าราชการ ก็ยังคงจะได้รับความคุ้มครองในเรื่องการรักษาพยาบาลจากโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอยู่แล้ว กรณีที่ต้องขยายความคุ้มครองให้กับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนจะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อสถานะกองทุนประกันสังคมและอาจต้องพิจารณาทบทวนปรับอัตราเงินสมทบเพิ่มขึ้น ซึ่งจะให้ผู้ประกันตนได้รับความเดือดร้อนทั้งระบบ

อย่างไรก็ตาม สำนักงานประกันสังคมได้มีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์จากกองทุนประกันสังคมให้แก่ผู้ประกันตนมาโดยตลอด ซึ่งมีสิทธิประโยชน์สำคัญที่ปรับเพิ่มในปี ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. การปรับปรุงและเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร จากเดิม ผู้ประกันตนรับบริการทางแพทย์ในสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หากไม่สามารถใช้บริการ

ณ สถานพยาบาลตามบัตรจะสามารถเบิกจากสำนักงานประกันสังคมได้ครั้งละไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท
ปรับเป็น เหม่าจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ให้กับผู้ประกันตนโดยตรงในอัตรา ๑๒,๐๐๐ บาท
ต่อการคลอด ๑ ครั้ง

๒. การให้ยาด้านไวรัสเอดส์ จากเดิม จ่ายค่ายาให้ผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อ HIV ไม่รวม
กรณีคือยา ปรับเป็น เพิ่มค่ายากรณีผู้ป่วยที่มีอาการคือยา

๓. การจ่ายค่าบริการทางการแพทย์กรณีทันตกรรม จากเดิม เหม่าจ่ายค่าบริการทางการแพทย์
สำหรับการถอนฟัน อุดฟันและขูดหินปูน รวมทั้งจ่ายค่าฟันเทียมบางส่วน ชนิดถอดได้ ฐานอคริลิก
ให้กับสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ ปรับเป็น จ่ายค่าบริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนไม่เกิน
๒๕๐ บาทต่อครั้ง และไม่เกิน ๕๐๐ บาทต่อปี รวมทั้งค่าบริการทางการแพทย์และค่าฟันเทียม
ชนิดถอดได้ฐานอคริลิกไม่เกิน ๑,๔๐๐ บาท ภายใน ๕ ปี

ทั้งนี้ ณ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมทั้งสิ้น ๕.๒๑ ล้านคน
โดยในปี ๒๕๕๐ สำนักงานประกันสังคมจ่ายประโยชน์ทดแทน ๗ กรณี ให้ผู้ประกันตนจำนวน
๓๒,๒๕๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพและตาย เป็นเงิน
๒๓,๕๐๐ ล้านบาท

ประเด็นคำถามที่ ๒ รัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคม
ให้ครอบคลุมคนไทยทุกคนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

รัฐบาลโดยกระทรวงแรงงาน มีนโยบายขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคม
ให้ครอบคลุมแรงงานทุกสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อให้มีหลักประกันสังคมขั้นพื้นฐานนำไปสู่การมี
คุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ซึ่งมีช่องทางดำเนินการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่บัญญัติไว้ว่า “บุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็น
ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน หลักเกณฑ์และอัตรา
การจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์
และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา” และพระราชกฤษฎีกา
กำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์
และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๓
ได้กำหนดประโยชน์ทดแทนรวม ๓ กรณี ได้แก่ คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย การเก็บเงินสมทบ
จากผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เป็นรายปี ๆ ละ ๓,๓๖๐ บาท

เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมีมาแล้วประมาณ ๑๔ ปี จำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมจึงมีแผนดำเนินการ ปรับปรุง ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การสำรวจความคิดเห็นจากบุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างเพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นนำไปปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นทั่วประเทศ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ ตามมาตรา ๔๐ จากบุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างสาขาอาชีพต่าง ๆ เช่น ขับรถยนต์รับจ้าง รับงานไปทำที่บ้าน เกษตรพันธะสัญญา เป็นต้น ได้ข้อคิดเห็นว่าควรให้มีการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ อาทิ เพิ่มเงินค่าคลอดบุตร ให้มีประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพและสงเคราะห์บุตร การปรับเปลี่ยนระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบ ซึ่งอาจจะเป็นรายเดือนหรือรายงวด ๒ - ๓ เดือนต่อครั้ง และขอให้รัฐบาลร่วมจ่ายเงินสมทบด้วย

๒. การพัฒนาแนวทางการประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ขึ้นใหม่ ให้มีความเหมาะสมในด้านสิทธิประโยชน์ เงินสมทบ และหลักเกณฑ์การดำเนินงานต่าง ๆ โดยจะนำข้อคิดเห็นที่ได้รับเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย

๓. การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๓.๑ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เนื่องจากบุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ไม่สามารถจ่ายเงินสมทบในอัตราที่สูงได้ กระทรวงแรงงานเห็นถึงความจำเป็นในการให้รัฐบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมจ่ายเงินอุดหนุนเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้รับการประกันสังคมที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ไม่กระทบต่อเสถียรภาพของกองทุนประกันสังคม ดังนั้น จึงได้ดำเนินการล่วงหน้าโดยการเสนอปรับปรุงบทบัญญัติตามมาตรา ๔๐ เพื่อเปิดช่องทางให้รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนร่วมกับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑ กระทรวงแรงงานได้แจ้งยืนยันร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สาระสำคัญเพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจะต้องจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมไว้ในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการทางรัฐสภาต่อไป

๓.๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของ ประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของ ผู้ประกันตนซึ่งมิใช่ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อสำนักงานประกันสังคมมีข้อสรุปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ที่ชัดเจน และดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้าง สาขาอาชีพต่าง ๆ อีกครั้งเรียบร้อยแล้ว กระทรวงแรงงานจะพิจารณานำเข้าสู่กระบวนการปรับปรุง พระราชกฤษฎีกาต่อไป โดยไม่ต้องรอให้การปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วเสร็จ เพื่อให้บุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างได้มีหลักประกันสังคมที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ ในปัจจุบันโดยเร็ว